

Handläggare
Karen Arista Lindqvist
Eva-Lotta Elmér**Till**
Socialnämnden
2019-11-19

Uppdatering av programmet för upphandling och inköp

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2019/799

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Lena Lundström Stoltz
FörvaltningschefLisa Cadenius
Tf Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att uppdatera Stockholms stads program för upphandling och inköp. Utgångspunkten i arbetet har varit att synliggöra och förstärka inköpsarbetets strategiska betydelse för utvecklingen av stadens verksamheter.

Förvaltningen kan konstatera att de övergripande aspekterna och den inriktning som Stockholm stads program för inköp 2020-2023 tydliggör är relevanta och kan utgöra ett stöd i arbetet med att få överblick över förvaltningens inköp. I ärendet föreslår förvaltningen några förtydliganden i syfte att ytterligare konkretisera stadens inriktning.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har lämnat stadsledningskontorets förslag till Uppdatering av programmet för upphandling och inköp till socialnämnden för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 29 november 2019. Ärendet har även remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, idrottsnämndens valnämnd, Stockholms stadshus AB och Farsta-, Hässelby-Vällingby- och Norrmalms stadsdelsnämnd.

I samband med budget 2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera Stockholms stads program för upphandling och inköp, med fokus på strategier för ökad valfrihet, mångfald och hållbarhet. Utgångspunkten vid utarbetandet av förslaget till program för inköp har varit att synliggöra och förstärka inköpsarbetets strategiska betydelse för utveckling av stadens verksamheter. Betoning har bland annat lagts på vikten av kostnadseffektivitet, innovation, utveckling av beställarkompetensen samt en aktiv uppföljning av stadens inköp.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen, Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd. Ärendet behandlas på förvaltningsgruppens möte den 13 november 2019.

Ärendet

Förslaget till det uppdaterade programmet för inköp bygger i flera delar på det nuvarande programmet för upphandling och inköp gällande både innehåll och disposition. Programmet har utgått från kommunfullmäktiges inriktningsmål för mandatperioden samt mål och uppdrag för olika verksamheter. Ett särskilt fokus har lagts på att programmet ska ange hur stadens inköpsarbete ska bidra till en ökad valfrihet för stockholmarna och till en hållbar stad samt skapa förutsättningar för kostnadseffektivitet, innovation och en mångfald av aktörer. Staden står inför utmaningar kring nya arbetssätt och ny teknik. Stadens inköpsarbete måste därför på ett effektivt sätt omhänderta och möjliggöra innovativa lösningar.

Programmets disposition har i huvudsak utgått från de tre inriktningsmålen, med ett avslutande avsnitt om ansvar och organisation gällande stadens inköpsarbete.

Inriktningen av förslaget till program har också utgått från de resultat som projekt VINST har uppnått. Det gäller dels stadens satsning på ett kategoristyrkt arbetssätt och de förutsättningar som är nödvändiga för att detta arbete ska bli framgångsrikt, dels de möjligheter till en förbättrad uppföljning av det kommunkoncernövergripande inköpsarbetet som Projekt VINST bidragit till. Det gäller även den gemensamma inköpsprocess som Projekt VINST tagit fram och som består av inköpsarbetets nyckelprocesser samt processer för styrning och stöd relaterat till inköpsarbetet.

De viktigaste ändringarna som har gjorts i programmet jämfört med nuvarande Stockholms stads program för upphandling och inköp är följande:

- Justering till kommunfullmäktiges nya inriktningsmål
- Betoning av att inköpsarbetet ska bidra till kostnadseffektivitet,
- en väl fungerande konkurrens och en mångfald av aktörer
- Mål för inköpsarbetet
- Benämningen av programmet
- Tillägg av kommunkoncernens gemensamma inköpsprocess och processramverk
- Betoning på frågor gällande miljö och klimat inom inköpsarbetet, inklusive djurskydd och etisk handel
- Fokus på samverkan inom kommunkoncernen gällande bland annat kategoribaserat arbetssätt
- Justering av obligatoriska roller/funktioner för samordning av inköpsarbetet i staden
- Giltighetstid för programmet

Liksom tidigare betonas även vikten av en aktiv avtalsförvaltning och generell uppföljning av stadens inköpsarbete. Utöver förslaget till program för inköp, föreslås även att klausulen för meddelarfrihet och meddelarskydd uppdateras. Uppdateringen omfattar ett förtydligande av när klausulen ska tillämpas. Klausulen är i övrigt oförändrad vad gäller lydelsen och de krav som ställs på leverantören.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det föreslagna programmet som helhet tydliggör inköpsarbetets strategiska betydelse för utveckling av stadens verksamheter. Programmet kan komma att utgöra ett stöd vid förvaltningarnas arbete med och överblick över förvaltningens inköp. Nedan framgår programmets huvudsakliga innehåll samt

förvaltningens förslag på förtydliganden redovisade under respektive rubrik.

Stadens gemensamma inköpsprocess

Under rubriken förklaras att stadens gemensamma inköpsprocess består av nyckelprocesser samt processer för styrning och stöd relaterat till inköpsarbetet. Det framgår inte i programmet vilka processer för styrning och stöd som avses och förvaltningen föreslår att det tydliggörs.

Nyckelprocesserna omfattas var för sig av ett antal steg. Förvaltningen föreslår att ett sista steg, "Utvärdering och reflektion" ska läggas till varje nyckelprocess.

Det tydliggörs vidare att en viktig del av arbete är att sprida erfarenheter som görs i respektive del av processen. Förvaltningen önskar att det tydliggörs hur den spridningen av erfarenhet ska ske inom staden.

Syftet med de två ovannämnda förslagen är att säkra att bra resultat och goda erfarenheter tas tillvara samt att så långt möjligt hindra att mindre lyckade beslut och val återupprepas.

En modern storstad med möjligheter och valfriheter för alla
Under nämnd rubrik föreslås att staden ska uppmuntra fler aktörer till att bidra med kunskap och erfarenheter för att skapa ett brett utbud av verksamheter till stockholmarna. Förvaltningen önskar ett tydliggörande om det är ett arbete som kommer att ske gemensamt och centralt i staden, utöver att respektive förvaltning har en sådan dialog med externa aktörer.

I sista stycket under nämnd rubrik fastställs att "Möjligheten att underlätta för den idéburna sektorn att delta i upphandlingar och valfrihetssystem ska tas tillvara när så är lämpligt". Förvaltningen föreslås att meningen skrivs om på följande sätt "Upphandlingar och valfrihetssystem ska så långt möjligt underlättas för att möjliggöra för den idéburna sektorn att delta". Syftet med omskrivningen är att betona vikten av att staden gör vad den kan för att utöka samverkan med civilsamhället.

Motverka diskriminering

Under rubriken framgår "Staden ska i sitt inköpsarbete även beakta möjligheten att öka tillgängligheten för personer med funktionsvariation". Förvaltningen föreslår att meningen skrivs om på följande sätt, "Staden ska i sitt inköpsarbete ställa krav för att öka tillgängligheten för personer med funktionsvariation så långt

det är möjligt”. Syftet med omskrivningen är att betona vikten av att staden ökar tillgängligheten inom alla områden och verksamheter.

Aktiv avtalsförvaltning

Stycket avslutas med att fastslå att erfarenheter från tidigare avtalsperioder ska fångas upp, spridas och användas i samband med nya upphandlingar. Förvaltningen önskar ett klargörande om det som avses är att erfarenheterna ska spridas inom staden, alltså mellan förvaltningar, och i så fall hur det ska ske.

Samverkan inom staden

För att effektivisera inköpsarbetet framgår det att staden ska tillämpa ett kategoristyrkt arbetssätt i den utsträckning och inom de kategorier som kommunfullmäktige fastställer. Förvaltningen föreslår att det tydliggörs vad som förväntas av förvaltningarna avseende kategoristyrkt arbetssätt samt på vilket sätt det påverkar förvaltningarnas inköp inom respektive kategori.

Bilagor

1. Följebrev Uppdatering av programmet för upphandling och inköp, KS 2019/799
2. Stockholms stads program för inköp bilaga 1
3. Program för inköp ändringar mot 2015 bilaga 3
4. Kopia av godkänt tjänsteutlåtande: Uppdatering av programmet för upphandling och inköp
5. Klausul om meddelarfrihet och meddelarskydd KS 2019-799 Bilaga 2